

Phó Th t ng, B tr ng Ngô i giao Ph m Gia Khiêm dành cho T p chí Ngày Nay c a Liên hi p các H i UNESCO Vi t Nam nhân k ni m 65 năm thành l p ngành Ngô i giao (28/8/1945 – 28/8/2010)..

T p chí Ngày Nay (TCNN): Năm 2010, ngành Ngô i giao Vi t Nam v a tròn 65 tu i. Nhân đ p này xin đ ng chí Phó Th t ng cho đ c gi bi t đôi nét v b i c nh ra đ i c a ngành Ngô i giao Vi t Nam?

Phó Th t ng Ph m Gia Khiêm: Cách đây 65 năm, vào nh ng ngày mùa thu tháng Tám l ch s , d i s l nh đ o tài tình c a Bác H và c a Đ ng C ng s n Đông D ng, nhân dân ta đã vùng lên làm cu c Cách m ng tháng Tám th n k , l t đ ch đ phong ki n, th c dân, thành l p nên n c Vi t Nam Dân ch C ng hòa, m ra m t k nguyên m i cho dân t c Vi t Nam – k nguyên đ c l p t do. Ngày 28/8/1945, Bác H đã công b vi c thành l p Chính ph Cách m ng lâm th i. B Ngô i giao là m t b ph n trong Chính ph Cách m ng lâm th i do ch t ch H Chí Minh l nh đ o. Do t m quan tr ng c a công tác ngo i giao lúc đó, Bác H đã kiêm nhi m luôn ch c v B tr ng Ngô i giao đ u tiên. Đó là vinh đ to l n c a Ngô i giao Vi t Nam. K t đó, ngày 28/8 h ng năm đ c coi là ngày truy n th ng c a ngành Ngô i giao.

TCNN: Th a Phó Th t ng, 65 năm là m t ch ng đ ng dài v i r t nhi u khó khăn, th thách, nh ng cũng có r t nhi u thành t u và vinh quang. Xin Phó Th t ng cho đ c gi bi t đôi nét v nh ng thành t u n i b t c a ngành Ngô i giao trong 65 năm qua?

Phó Th t ng Ph m Gia Khiêm: 65 năm qua, v t lên r t nhi u khó khăn, th thách, Ngô i giao Vi t Nam đã hoàn thành xu t s c nhi m v mà Đ ng, Nhà n c và Nhân dân giao phó, đ t đ c nhi u thành t u to l n, góp ph n quan tr ng vào s nghi p xây d ng và b o v T qu c.

Ngay khi m i ra đ i, đ c Ch t ch H Chí Minh tr c ti p đ u đ t, Ngô i giao đã góp ph n quan tr ng vào vi c b o v thành công chính quy n cách m ng m i thành l p, tránh ph i đ ng đ u v i nhi u th l c thù đ ch cùng m t lúc, tranh th đ c th i gian đ c ng c và xây d ng

lực lượng phục vụ sự nghiệp kháng chiến trường kỳ sau này.

Trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân và đế quốc xâm lược, Ngoại giao Việt Nam đã cùng với quần dân công nhân các khu phố mới khó khăn, góp phần phá vỡ bao vây của địch, mở rộng quan hệ quốc tế của Việt Nam, đã kết hợp sức mạnh to lớn của toàn dân tộc với sức mạnh thời đại, tranh thủ đồng sức đồng lòng quý báu của vô số chiến sỹ và tinh thần của các nước XHCN, của bạn bè yêu chuộng hòa bình và tiến bộ khắp năm châu, của kiều bào ta ở nước ngoài, tạo nên so sánh lực lượng có lợi cho cách mạng Việt Nam. Đỉnh cao của Ngoại giao Việt Nam thời kỳ này là Hiệp định Giơ-ne-vơ năm 1954 về Đông Dương và Hiệp định Paris về chấm dứt chiến tranh và lập lại hòa bình ở Việt Nam. Ngoại giao Việt Nam đã phát huy tối đa những thế mạnh lợi trên chiến trường để biến thành sức mạnh đàm phán, kết thúc chiến tranh bằng các biện pháp hòa bình. Địch lược, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của Việt Nam được công nhận, quân đội nước ngoài rút hết khỏi lãnh thổ Việt Nam, tạo điều kiện thuận lợi để quân và dân công nhân tộc tiến tới giành thắng lợi hoàn toàn vào mùa xuân lịch sử 1975.

Trong thời kỳ Đổi mới toàn diện đất nước, Ngoại giao đã góp phần tích cực thành công để mở rộng lợi ích ngoại giao, tiếp xúc, rộng mở, đa phương hóa, đa dạng hóa, chủ động hội nhập quốc tế trên tinh thần Việt Nam muốn là bạn, là đối tác tin cậy với tất cả các nước. Ngoại giao đã góp phần quan trọng trong việc phá vỡ bao vây, cô lập và cấm vận của các thế lực thù địch; góp phần tạo dựng và giữ vững môi trường quốc tế hòa bình, ổn định và tranh thủ những điều kiện thuận lợi nhất phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Sau 25 năm Đổi mới, chúng ta bao giờ cũng giao lưu và hợp tác quốc tế của Việt Nam lợi ích ra sôi động và ngày càng hiểu nhau hơn hiện nay. Chúng ta đã thiết lập quan hệ ngoại giao với 179 nước; có quan hệ kinh tế, thương mại, đầu tư với 224 quốc gia và vùng lãnh thổ. Chúng ta có quan hệ hữu nghị và hợp tác với tất cả các nước lớn, các trung tâm kinh tế chính trị lớn trên thế giới. Quan hệ hữu nghị và hợp tác với các nước láng giềng khu vực, các nước bạn bè truyền thống, các nước, các đối tác khắp năm châu ngày càng được củng cố và phát triển. Chúng ta đang là thành viên tích cực của gần 70 tổ chức quốc tế và khu vực, trong đó có những tổ chức quan trọng như Liên Hợp Quốc, Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO), Hiệp hội các Quốc gia Đông Nam Á (ASEAN), Cộng đồng Pháp ngữ, Diễn đàn Hợp tác Kinh tế Châu Á – Thái Bình Dương (APEC)... Chúng ta vừa đảm nhiệm thành công vai trò Ủy viên không thường trực Hội đồng Bảo an Liên Hợp Quốc nhiệm kỳ 2008 – 2009 và hiện đang làm Chủ tịch của ASEAN. Với thế lực quốc tế của Việt Nam trên trường quốc tế không ngừng được nâng cao.

TCNN: Thưa Phó Thủ tướng, trong 65 năm xây dựng và trưởng thành, ngành Ngoại giao đã rút ra được những bài học kinh nghiệm quý. Xin Phó Thủ tướng có thể nói rõ hơn về những bài học này?

Phó Thủ tướng Phạm Gia Khiêm:Đúng như vậy, 65 năm đồng hành cùng đất nước, cùng sự nghiệp cách mạng của toàn dân tộc ta, ngành Ngoại giao đã tích lũy được nhiều kinh nghiệm quý, cả trong đối ngoại cũng như trong xây dựng ngành. Tất nhiên năm nay, Bộ Ngoại giao đã làm tốt công tác ngoại kết, rút kinh nghiệm và phải biến quán triệt tốt những đồng chí, đồng bào cá nhân trong và ngoài nước. Nói về những bài học kinh nghiệm của Ngoại giao Việt Nam trong 65 năm qua thì có rất nhiều, nhưng ở đây tôi chỉ xin nêu một vài bài học lớn.

Thứ nhất, đó là bài học luôn luôn nêu cao tinh thần độc lập, tự chủ, tự lực tự cường. Độc lập, tự chủ gắn liền với CNXH luôn là mục tiêu cao nhất và xuyên suốt của cách mạng Việt Nam. Hoạt động đối ngoại của nước ta phải luôn xuất phát từ mục tiêu này, phải đem báo chí đailateral của dân tộc. Bên cạnh đó, tự lực tự cường là phải biết phát huy sức mạnh của chính mình, trong đó lấy phát huy sức mạnh của nhân dân làm nòng cốt. Bác Hồ đã từng dạy là phải lấy sức ta mà giành lấy cho ta. Đây là một nhân tố quan trọng báo đem cho mình những lợi ích của cách mạng Việt Nam trong suốt 65 năm qua.

Hai là, bài học về việc kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại. Sức mạnh dân tộc là tổng hợp các yếu tố vật chất, tinh thần, là sự kết hợp của truyền thống lịch sử, chính trị, quân sự ngoại giao, kinh tế, văn hóa...Sức mạnh dân tộc còn bắt nguồn từ khối đại đoàn kết dân tộc. Sức mạnh thời đại là sức mạnh của các lực lượng sản xuất, của tiến bộ khoa học công nghệ...Đó còn là sức mạnh của các xu hướng lớn, các trào lưu chung trên thế giới, là sức mạnh đoàn kết, đấu tranh của các lực lượng tiến bộ trên thế giới nhằm vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và phát triển. Trong quá trình đi lên của cách mạng Việt Nam, chúng ta phải biết đưa vào sức mạnh dân tộc là chính, nhưng phải biết cách kết hợp hài hòa, nhuần nhuyễn với các yếu tố bên ngoài để phục vụ các mục tiêu cách mạng.

Ba là, phải xây dựng và phát triển quan hệ hữu nghị, hợp tác lâu bền với các nước láng giềng khu vực, quan tâm và xử lý đúng đắn quan hệ với các nước lớn. Các nước láng giềng có vai trò rất quan trọng đối với chúng ta trên nhiều phương diện, nhất là về an ninh quốc phòng. Ông cha ta đã dạy “Bán anh em xa, mua láng giềng gần”. Nước ta có quan hệ hữu nghị và hợp tác với các nước láng giềng là tôn trọng độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ và không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau. Quan hệ với các nước láng giềng của Việt Nam ta có những nét đặc thù do ta và các nước láng giềng khu vực đã trải qua nhiều biến cố lịch sử phức tạp, không phải lúc nào cũng thuận buồm xuôi gió. Ngày nay, mục tiêu duy trì và phát triển quan hệ láng giềng hữu nghị, bền vững lâu dài thì chúng ta cần phải đẩy mạnh hợp tác nhiều mặt, thông qua nhiều cách khác nhau trên nguyên tắc cùng có lợi vì hòa bình, ổn định và hợp tác cùng phát triển.

Quan hệ với các nước láng giềng là mối quan tâm hàng đầu của ta. Chính sách của các nước láng giềng và quan hệ giữa các nước láng giềng với nhau có những tác động rất to lớn đến với tình hình thế giới và quan hệ quốc tế. Đôi khi sự cạnh tranh và ích kỷ của các nước láng giềng có những ảnh hưởng sâu rộng đến với các nước của ta và những liên quan. Nếu có những điều sách khôn khéo, các nước của ta và những nước có thể tìm được chỗ đứng riêng, tạo dựng được những khuôn khổ hợp tác cùng có lợi.

Thật là bài học vô tình thẹn đản kể, chế độ, sáng tạo và tận tụy công hiến cho sự nghiệp của ngành và của toàn dân tộc. 65 năm qua, Bộ Ngoại giao đã xây dựng được một truyền thống quý báu là tinh thần đoàn kết, khắc phục mọi khó khăn gian khổ, không ngừng phấn đấu vươn lên, năng động sáng tạo trong công việc.

Đây là những bài học rất quý báu mà chúng ta cần phát huy.

TCNN:Chức vụ Chủ tịch Hội Chí Minh là một nhà ngoại giao kiệt xuất của dân tộc Việt Nam. Những người đã đi lên với nhiệm vụ lớn sâu đậm trong ngành ngoại giao. Nhân dịp kỷ niệm 120 năm ngày sinh của Chủ tịch Hội Chí Minh kính yêu (1980 – 2010), xin Phó Thủ tướng gửi lời chúc mừng và phong cách ngoại giao của Hội Chủ tịch?

Phó Thủ tướng Phạm Gia Khiêm: Trong năm 2010, Đảng, Nhà nước và Nhân dân ta đã thực hiện những hoạt động trọng đại, rộng khắp để thực hiện và Chủ tịch muôn vàn kính yêu của dân tộc. Với ngành Ngoại giao, chúng tôi còn có vinh dự to lớn được Chủ tịch Hội Chí Minh làm Bộ trưởng Ngoại giao ngay từ những ngày đầu của một thành lập. Chính Chủ tịch Hội Chí Minh đã tận tâm đóng góp xây dựng nên nền Ngoại giao Việt Nam hiện đại. Những người đã thực hiện công việc và làm đẹp ngoại giao trong những thời kỳ cam go, nóng bỏng như một cách mạng Việt Nam.

Tổ chức Ngoại giao Hội Chí Minh là một bộ phận cấu thành không thể tách rời trong hệ thống tổ chức Hội Chí Minh về cách mạng Việt Nam. Chủ tịch Hội Chí Minh đã đưa ra và phát triển một hệ thống những nguyên lý, quan điểm và thế giới và thế giới, và những lợi ích quốc tế, chiến lược và sách lược ngoại giao của Việt Nam. Tổ chức Ngoại giao Hội Chí Minh là sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa chủ nghĩa yêu nước, văn hóa dân tộc, truyền thống ngoại giao Việt Nam với chủ nghĩa Mác – Lê-nin và tinh hoa văn hóa của nhân dân tộc, các phương Đông và phương Tây. Tổ chức Ngoại giao Hội Chí Minh còn là sự tiếp thu các kinh nghiệm ngoại giao thế giới, được vận dụng vào hoàn cảnh của nước Việt Nam, làm nên bản sắc riêng của Ngoại giao Việt Nam hiện đại. Các lời của tổ chức Ngoại giao Hội Chí Minh chính là tổ chức “Không có gì quý hơn độc lập, tự do”. Những nội dung chính của tổ chức ngoại giao Hội Chí Minh bao gồm một dân tộc gắn liền với CNXH, đoàn kết và hợp tác quốc tế; đem đến các quyền dân tộc của bản

chủ nghĩa quốc gia; bảo vệ hòa bình và chủ nghĩa chiến tranh; kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại...

Phong cách ngoại giao Hồ Chí Minh là một phong cách riêng, giản dị, khiêm tốn nhưng đầy chủ trí tuệ và đức độ của người nông dân. Một sâu trong phong cách đó là một phương pháp duy đức lập, thực chất và sáng tạo, kiên quyết với mục tiêu chiến lược, mềm dẻo với biện pháp sách lược, nhậm đúng đắn tình thế và có sự chuyển biến rất cao. Chủ tịch Hồ Chí Minh có nghệ thuật ngoại giao tài tình, nhạy bén, uyển chuyển và hiểu sâu sắc cao trong vấn đề chiến lược, sách lược như “hòa để tiến”, “dĩ bất biến, ứng vạn biến”, “ngoại giao tâm công”...

Tư tưởng và phong cách ngoại giao của Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn đang là kim chỉ nam cho mọi hoạt động ngoại giao trong giai đoạn hiện nay.

TCNN:Thưa Phó Thủ tướng, đợt tiếp xúc ta đang chuẩn bị bước vào giai đoạn mới, giai đoạn đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đợt tiếp xúc. Xin Phó Thủ tướng cho biết những định hướng lớn của công tác đối ngoại thời gian tới là gì?

Phó Thủ tướng Phạm Gia Khiêm: Sau 25 năm thực hiện Đổi mới, toàn Đảng, toàn Dân và toàn quân ta đã và đang gặt hái được nhiều thành tựu to lớn trên hầu hết các lĩnh vực. Đợt tiếp xúc ta đang đứng trước những vấn đề mới, những cũng gặp phải không ít khó khăn thách thức. Trong bối cảnh đó, nhiệm vụ đặt ra cho ngành Ngoại giao ngày càng nặng nề.

Nhiệm vụ trọng tâm của ngành Ngoại giao thời gian tới là phải bằng mọi cách giữ vững được môi trường quốc tế hòa bình, ổn định, đứng vững trước tranh chấp mà đi ưu tiên thu hút và nhậm tiếp xúc với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN.

Để làm tốt các nhiệm vụ này, thời gian tới Ngoại giao Việt Nam tiếp tục kiên trì đổi mới nội dung ngoại giao lập, thực chất, hòa bình, hợp tác cùng phát triển, chính sách đối ngoại rộng mở, đa dạng hóa, đa phương hóa trên tinh thần “Việt Nam muốn là bạn, là đối tác tin cậy của tất cả các nước trong cộng đồng quốc tế vì hòa bình, đức lập và phát triển”. Đổi mới nội dung ngoại giao lập thực chất đã được khởi đầu trong những năm qua và đã mang lại những thành quả quan trọng trong sự nghiệp cách mạng của toàn dân tộc. Trong triển khai, chúng ta cần đẩy mạnh công tác ngoại giao toàn diện với 3 trọng tâm là ngoại giao chính trị, ngoại giao kinh tế, ngoại giao văn hóa kết hợp chặt chẽ với công tác văn ngoại và Việt Nam ở nước ngoài, với tinh thần chủ động,

tích cực và có trách nhiệm.

Chủ trương và chính sách nâng cao hiệu quả hợp tác trong phạm vi hợp tác công tác giữa các Bộ, ngành, giữa trung ương và địa phương, giữa các cơ quan trong và ngoài nước.

Đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền, quảng bá hình ảnh Việt Nam ra nước ngoài. Tiếp tục quán triệt và triển khai sâu rộng các Nghị quyết, các văn kiện, báo cáo tại Đại hội Đại đồng toàn quốc lần thứ XI sắp tới để địa phương các Nghị quyết, các văn kiện của Đảng vào cuộc sống.

Kể từ khi ra đời đến nay, Tạp chí Ngày Nay của Liên hiệp các Hội UNESCO Việt Nam đã góp phần làm tốt công tác tuyên truyền ngoại giao văn hóa và ngoại giao nhân dân theo đúng chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước. Tôi mong thời gian tới, Tạp chí tiếp tục hoàn thành tốt các nhiệm vụ được giao, có đóng góp to lớn hơn nữa cho sự nghiệp cách mạng.

Xin cảm ơn đồng chí Phó Thủ Tướng, Bộ trưởng Ngoại giao Phạm Gia Khiêm. Nhân dịp kỷ niệm 65 năm thành lập ngành Ngoại giao (28/8/1945 – 28/8/2010), xin chúc ngành Ngoại giao tiếp tục phát triển thành tựu to lớn hơn nữa để đóng góp cho sự nghiệp cách mạng của toàn dân tộc.